

Хиургиялық және тану кабинеті.

Орындаған: Мұхымов. Б.
Безмазаңбет. П

Жоспар

- **Хиургия бөлімінің жабдықталуы**
- **Жалпы хиургиялық бөлім.**
- **Гипстей-тану бөлмесі**
- **Операция жасайтын бөлме.**
- **Жабдықтау.**
- **Наркоз бөлмесі**
- **Байлау-тану бөлмесі**
- **Емхананың хиургиялық кабинеті.**
- **Амбулаторлы хиургиялық кабинет.**
- **Амбулаторлы немесе кіші хиургиядаға операциялар түрлері**
- **Қазіргі замандағы амбулаторлы хиургия орталығының жаңа технология үлгісі және жұмысын үйімдастыру**

Хирургия бөлімінің жабдықталуы

- Қабылдау бөлімшесі. Науқастарды қабылдау бөлімі арқылы іске асырылады, бұл жерде науқастар бірнеше түрге бөлінеді. Науқастар ауруының түріне қарай тиісті бөлімшелерге жатқызылады. Қабылдау бөлімі тұрады: Тіркеу бөлімі, Науқастарды бірінші рет қарау бөлімі, Ванна бөлмесі, Таза аурухана киімдерін сақтауға арналған бөлм, Науқас киімдерін сақтауға арналған бөлім.

- Қабылдау бөлімдерінде 1-2 диагностикалық бөлмелер және инфекциясы бар науқастар үшін оқшаулауыш бөлменің болғаны орынды. Науқастар қабылдау бөлімінде санитарлық тазартудан өтеді, шаштарында биттің бар жоқтығы қаралады және аурухананың киімдерін киеді.

Жалпы хиургиялық бөлім.

- Хиургиялық науқастарды емдеу арнаулы және барлық керекті нәрселермен жабдықталған бөлмелерде жүргізіледі. Онша үлкен емес 25-50 кереует мөлшеріндегі учаскелік ауруханаларда хиургиялық бөлімдердің болмауы да мүмкін, бірақ оларда да кешіктіруге болмайтын шұғыл хиургиялық жәрдем көрсету және онша үлкен емес жоспарлы операцияларды жасауға мүмкіншілік болуы керекХиургиялық

- Бөлім науқастар жататын бөлмелерден, операция блогынан, таңу, байлау және қосымша бөлмелерден тұрады. Хирургиялық бөлім су құбыры, орталық жылыту, канализация желісі және ауаны сорып шығаруышы аспабымен жабдықталған. Травматологиялық бөлім. Бұл жарақаттанған науқастарға ем жүргізілетін хирургиялық бөлім.

- Травматология бөлімінің жалпы хирургиялық бөлімнен айырмашылығы, онда рентген кабинеті, гипстеу, байлау аппараттар бөлімі, емдеу дәне шынықтыру және механикалық терапия кабинеті болады. Егер травматологиялық және жалпы хирургиялық бөлімдер қатар жалғасқан болса, операция жасалуын, рентгенология және физиотерапиялық кабинеттер екі бөлім үшін де жалпы болу керек.

Гипстеу-тану бөлмесі

- Гипстеу – байлау, таңу бөлмесінде әдетте сынған мүшени ауыртпау, буын шығуын орнына салу, гипсті таңғыштар салу, тарту (созу) іске асырылады. Гипстеу – байлау бөлмесі операциялық бөлмесіндегі асептика талабын бұзбау керек. Сонымен Қатар бұл бөлмеде гипсті таңғыштар үшін арнаулы аспаптар, жылжымалы рентген аспаптары және т.б. болу туіс.

2014/02/27 03:09 PM

Операция жасайтын бөлме.

- *Операция жасайтын бөлме мен қосымша бөлмелерді операциялық блок деп атайды. Ол бөлек тұруы тиіс. Оnda таза және іріңді операция бөлмелері болу керек. Егер операциялық бөлме біреуға болса, онда бірінші таза операциялар жасалады, содан соң іріңді. Бұлардан соң ең соңғы жинастыру әдісін естен шығармаған жән. Иріңді операциялық бөлмені тазалау таза операциялық бөлмеге қарағанда мүқият тазалану керек. Операциялық блоктың қабырғасында және төбесінде ешбір шығынқы орындар болмай, олар майлы сырмен боялады, еденге керамикалық плиткалар төселеді.*

- Қазіргі операциялық бөлмелердің қабырғасы арнаулы плиткалармен Қапталған, оның ақ емес, ашық жасыл не көкшіл болғаны дұрыс, себебі ақ түсті хирургтардың көздерін тез талдырады. Жарық түсіру жеткілікті және түсті өзгертпей тиіс. Терезелер құбылаға қарамау керек. Тікелей түскен қиғаш сәулелер хирургтың жұмысын қынданатады және хирургтың басынан, қолынан көлеңке түспей тұғын, арнаулы көлеңкесіз шамдар қолданылады. Жарық көбірек керек жағдайда қосымша шамдар, хирургтың басында шахлердің лампашасы сияқты арнаулы лампашалар қолданылады. Оларды әсіресе нейрохирургиялық операцияларда пайдаланылады. Ауаны жаңарту, алмастыру. Операция бөлмесінің ауасы жақсы тазалануы қажет. Сол үшін ауаны көбірек тартатын сурып-сорушы аспаптарды қолдану керек. Ауаны тек салқынданып, қыздырып, ылғалданырып қана қоймай, оның ауасын микробтардан арылту үшін арнаулы кондиционерлер қолданып жүр.

Жабдықтау.

- Операциялық бөлмегедегі аспаптар және жиһаздар тек жұмыс үшін керекті заттар: операциялық стол, Құрал-саймандар және таңба, байлау заттарын қоятын операциялық мейіркештің столдары, хирургтың Құрал-сайман столы, Қан ағуын тоқтату үшін термокоагулятор, электроотсос және анестезиологиялық аппарат болуы тиіс. Оттегі баллондардың операциялық бөлмеде болмағаны жөн. Газды беру трубалар арқылы беріледі.

Наркоз бөлмесі

- Наркоз бөлмесі – бұл наркоз аспаптары, анестезиолог пайдаланылатын дәрі-дәрмектер, құжаттар сақталатын жер. Кейде бұл бөлмеде наркоздың бастапқы кезеңдері жүргізіліп, сонынан науқас операция жасалатын бөлмеге апарылады. Заарсыздандыратын немесе автоклавтық бөлме – бұл операциялық киімдерді және Құрал-саймандарды заарсыздандыруға автоклавтарды, стерилизаторларды және қайнатқыштарды пайдаланылатын жер. Құрал – сайман бөлмесі. Хирургиялық Құрал-саймандарды, аспаптарды және аппаратураны сақтауға арналған жер. Олар арнаулы шыны шкафтарда сақталады.

Операциялық бөлімнің материалдық бөлмесі

- *Операциялық бөлімнің материалдық бөлмесі операциялық киімдерді, тану және тігу материалдарын даярлау үшін пайдаланылады. Онда спирт, эфир және басқа дәрі-дәрмек қоры сақталады. Байлау – тану бөлімдеріндеге операциялық бөлмеге қандай талап қойылса, бұнда да сондай талап қойылады. Байлау тану бөлмесінің температурасы 18°С-дан төмен болмау керек. Бұл бөлмеде науқастарды тану үшін стол, Құрал-сайман және дәрілер үшін шкаф болады. Құрал-саймандар байлау-тану бөлмесінің өзінде немесе жанындағы бөлмеде залалсыздандырылады. Бұл бөлме ыстық және суық сумен қамтамасыздандырылады. Бұл бөлме өте жақсы тазалықты керек етеді. Құрал-саймандар және тану материалы үшін стол операциялық бөлмегі сияқты етіп қойылады. Құрал-саймандар және тану материалы корнцангпен алып беріледі. Таңу тек қана аспартармен жүргізіледі. Ең алдымен іріңсіз таза жарасы бар науқастарды ең соңында іріңді науқастар байлан таңылады.*

Байлау-таңу бөлмесі

- Жұмыс күнінің аяғында байлау-таңу бөлмесін шүберекпен сұртіп ауасын ультрокұлгін сәулемен тазартады. Үлкен хирургиялық бөлімшелерде таза және ірінді науқастарға арналған екі байлау-таңу бөлмелері болады. Бөлмелер хирургиялық бөлімде кең жақсы желдетілетін болуы тиіс. Бөлмелердегі температура 18° С-дан 20°С-қа дейін болу керек. Жиһаздардың беті жылтырап тұрады. Әдетте тазалау жеңіл болу үшін ашық әмаль бояуы жағылады. Кереуіттер науқастарға оның жан жағына баруына арнап орналастырылады. Науқастардың операциядан бірінші күндері жататын операциядан соңғы бөлмелері болуы шарт. Егер ауруханада арнаулы ірің бөлімі болмаса онда ірінді нақастар жататын бөлмелер болу керек.

Емхананың хирургиялық кабинеті .

- Емханада хирургиялық кабинет үшін арнаулы бөлме бөлінеді. Бұл кабинетте науқастарды қабылдау, кішігірім операциялар және баулау-таңу жұмысы істеледі. Хирургиялық кабинет емхананың хирургиялық бөлімі қағидасы бойынша бірнеше бөлмелерге орналасады. Амбулаториядағы хирургиялық кабинеттің жұмыс қағидасы емханаға сәйкес келеді. Айырмашылығы амбулаториялық науқастардың саны анағұрлым азырақ болады.

Амбулаторлы хиургия .

- *Халыққа медициналық көмек көрсету жағынан стационар Амбулаторлы хиургия. орын басушы хиургиялық технологиялар дамып жатыр (амбулаторлық хиургиялық көмек, амбулаторлы хиургия орталықтары, бір күнді стационарлар және т.б). Амбулаторлы хиургия жаңа үйымдастыру құрылышы негізінде дамып, стационардан поликлиникалық технология шартына ауысуын қарастырады, сонымен қатар, экономиялық жоғары шығынды клинико – стационарлы төсек – орындарын қысқартады. Қазіргі амбулаторлы хиургия орталықтарының жаңа технологиядағы үлгідегі кестесін келесі негізгі бағыттар қарастырады: үйымдастырылған, емдік, ғылыми және оқытушылық. Халыққа көмек көрсету мақсатында болашағы мол Денсаулық сақтау үйымының бағыты болып, стационар орын басушы хиургиялық технологиялар дамуда (амбулаторлық хиургиялық көмек, амбулаторлы хиургия орталықтары, бір күнді стационарлар және т.б).*

- **Амбулаторлы немесе кіші хирургияға келесі операциялар түрлері жатады:**
- **Тырнақтағы операциялар – тырнақасты гематомаларын ашу, пластикасымен тырнаққа байланысты операция, тырнақ пластинкасының резекциясы; Қатерсіз ісіктерді жою (атерома, гигрома, липома); Лимфаθзектерін тілу; Бұынішілік блокадалары (артриттер, артроздар, жарақаттар); Остеохондроз кезіндегі паравертебральды блокада; Әкпеқапты пункциялар; Трофиқалық жарагалар мен жазылмайтын жарагалар емі; Шап, кіндік жарықтарын жою; ЛОР – операциялары (аденотомия, аденотонзиллотомия, тонзилэктомия және т.б);**

- **Амбулаториядағы хиургиялық бағыт – бұл өзінің идеологиясымен, өзгешелігімен, перспективасымен жеке бағыт.** Хиургиялық науқастарды қабылдауда поликлиникадағы дәрігердің жұмысы бірқатар ерекшеліктерімен сипатталады, амбулаторлы науқастарға емдік – диагностикалық көмекті үйымдастыруданы анықталатын сапамен ғана емес, сонымен қатар, көптеген хиургиялық стационардың қызмет көсетеу тұрғысынан. Оларға науқасты амбулаторлы жағдайда толықтай зерттеу, жоспарлы түрде денсаулықты қалпына келтіру, стационар жағдайында нуқастарды емдеуге іріктеу, құрсақ қуысы, кеуде қуысы мүшелерінің жедел ауруларымен науқастарды уақытында анықтап, оларды дереу госпитализациялау жатады. Сонымен қоса, науқас стационардан шыққаннан кейін поликлиникада науқасты ары қарай емдеу, реабилитация шаралары жүргізіледі. Сонымен, поликлиникадағы хиургтың жұмысына төсектік фонда рациональды қолдану тікелей байланысты, операциялды кезеңнің жалғасуымен, сонымен қоса, ем нәтижесі де байланысты.

Қазіргі замандағы амбулаторлы хирургия орталығының жаңа технология

Амбулаторлы хирургтың қызметінде оперативті емдеу тәсілі үлкен орын алады. Оның көлемі мен сипаты поликлиника категориясына, хирург тәжірибесі мен шартына байланысты. Көбінесе жұмсақ тіндердің іріңді ауруларына байланысты операциялар, әртүрлі түрдегі блокадалар, шеткі мүше буындарының пункциялары жиі кездеседі. Хирургтың жоспарлы жұмыс уақытында әр жоспарлы операцияға медициналық құжаттарды толтырумен қоса, орта есептен 25 – 35 минут қажет болса, ал іріңді операцияларға – 15 – 20, блокадаларға – 10 минут жеткілікті. Хирургтар медициналық құжаттар жыны толықтай толтыруға, әсіресе, амбулаторлы картаны толтыруға көп көніл бөледі. Себебі, бұл құжаттар хирургиялық тұрғыдан ғана емес, сонымен қоса, заңды түрде маңызы зор.

Қорытынды

- Қазіргі поликлиникалар ірі көп салалы, мамандандырылған емдік – алдын алу мекемесі. Оған медициналық көмекті уақытында көрсету, халықтың денсаулығын сақтауда алдын алу шараларын үйымдастыру мен аурушаңдылықты ескерту жұмыстары енеді. Оның негізгі функциялары: Жедел аурулар мен жарақаттарда алғашқы медициналық көмекті көрсету; Үйге немесе поликлиникаға келген науқастарды емдеу; Диспансеризацияны жүргізу және үйымдастыру; Уақытша жұмысқа жарамсыздық туралы сараптама, науқастарды жұмыстан босату, науқастарды санаторлы – курортты емге бағыттау; Стационарлы емді қажет ететін науқастарды уақытында госпитализациялау; Алдын алу және эпидемияға қарсы шаралар; Санитарлы – ағарту жұмыстары; Тіркелген контингенттегі халықтың денсаулығын зерттеу; Статистикалық есепті үйымдастыру мен науқастың денсаулық көрсеткіштерін талдау.